

Szám.

ó.
a.

ret.
ja.

nában
ldték:
vos (?)

rdélyi
alma-
grélel-
lnád-e
egy-
endők
ésőbb
argit.
l át a
apom.
szivre
akar-
tanító
fővá-
mutat-
Elza.
é tün-
körül,
zi-ut-
Hogy
, tei-
tudo-
van
nevét.
mond.
ajzos.
kész
é fej-
mese
Buda-
Már
észet-
érthe-
Kis-
an.

KIS NAP

... MESÉT OLVASTAK. (Lásd a 317. lapon.)

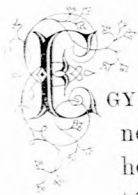
XLI. kötet, 20. szám. Ára negyedévre 1 frt 40 kr. Egyes szám ára 12 kr. 1891. november 15-én.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

m-épület.
n.

A KIS BÁRO TESTVÉRKÉJE.

— Elbeszélés képekkel. —

(Folytatás.)

EGY napon Elemér már az ebédnél össze beszélt a nevelővel, hogy a délutáni leczke végeztével hová fognak lovagolni.

Hívták szokás szerint Bénikét is, de ő most is csak azt mondta, hogy nincs kedve, inkább otthon marad. Nem erőltették, mert a nevelő egyebek közt arra is meg akarta őket tanítani, hogy mindig nyíltan, őszintén beszéljenek. Aki mit egyszer kimondott, a mellett meg kellett maradnia, mert a nevelő nagyon komolyan a szaván fogta és nem engedte, hogy utólag másképp tegyenek, mint ahogy mondták.

De Bénike ez úttal, úgy látszott, őszintén beszéli, hogy nincs kedve kilovagolni; jobb szereti, ha itthon marad. Nagyon jókedvű volt, még a leczkéjét is szaporán tanulta és sokkal hamarabb elkészült vele, mint Elemér. S mikor elkészült, mehetett, amerre akart. Sietett is kifelé, egyenesen az istállóba, ahol a paripák álltak. Ezt majd minden nap megtette, nem is tűnt föl senkinek.

Az sem tűnt föl, hogy mikor a lovász nyergelni kezdte a nevelő és az Elemér paripáit, Bénike nagy készséggel segített a munkában. Megtette azt mások is éppen olyan buzgalommal, mint most. Aztán odább sétált.

Nem sokára előjött Elemér a nevelővel s a lovász kivezette a lovakat. Mikor

Elemér fölült a maga lovára, a lovász gondoskodva figyelmeztette:

— Jó erősen tessenek magát tartani. Nem tudom, mi lelte ezt a lovat, ma szokatlanul nyugtalan.

— Ne félj semmit, felelé Elemér vigan. Tudom én, mi a baja. Már nagyon türelmetlenül várja, hogy egy kicsit nyargalhasson. Két napja nem volt kiint az istalóból.

— No, az lehet. De máskor nem kapálózott annyira.

Csakugyan, mikor Elemér fölült, a ló még nyugtalanabbá lett. De Elemér keményen fogta a kantárt és semmi kétsége sem volt, hogy a ló mindjárt a régi szelid állat lesz, mihelyt kiérnek a szabadba. De ebben csalódott. A fickándozó paripa alig akart engedelmessékedni a zablának és már a kapun is sebesebben vágatott ki, mint ahogy Elemér akarta. Amint pedig kiértek az utra, a ló vadul fölnyerített, aztán veszett futásnak eredt. A nevelő alig bírta a maga lovával utól érni.

De a gyors futástól Elemér nem ijedt meg, s annyira már meg tudott ülni a nyeregben, hogy vágatni is tudott. Hanem annak a lónak csakugyan valami baja lehetett. Egyszerre csak megállt és ágaskodni kezdett, horkolt, kirugott. Már így nehezebb volt megülni rajta. Amint a ló nagyot rugott ki hirtelen, Elemér elvesztette a kengyelt a lábai alól s most már ingadozva ült rajta. Meg is szepent egy kicsit, nem is tudta, mihez fogjon; a nevelő pedig nem segíthetett, mert hátra maradt. Elemér csitítani próbálta a lovat és mialatt lábaival a kengyelt

kereste, félgatta. Ez használt, a lanatra sem vadabbul hájra ágaskoderte volna hirtelen nagy szélsebesen e

Már ekkor a nagy szőlő repült föl a sal zuhant el a földön.

Egy-két p mellette a n aggódva hajjeveverő fiura.

— Elemé ajult... Oh történt? Ha fiu! Hogy vi

Sepánkodá segiteni köllő a lovakat, f majd elfogja gyorsan vitte egyszer fölny szisszent, mi mije; azután

Amint a k messziről kiá

— Gyorsan orvosért...

A kiáltozá népe. Minden bárót, mindy ves kis urok nevelő karjaib

kereste, fél kezével a ló nyakát simogatta. Ez azonban egy csöppet sem használt, a megszilajodott állat egy pillanatra sem nyugodott meg, hanem még vadabban hánykódott, rázta magát, meg újra ágaskodott. És mintha ezzel sem érte volna el célját, egyszerre csak hirtelen nagyot szökkent magasra és szélsebesen elnyilalt.

Már ekkor csak maga iramodott, mert a nagy szökkenésnél Elemér magasra repült föl a lóról, aztán rémült sikoltással zuhant le és mozdulatlanul terült el a földön.

Egy-két pillanat múlva már ott volt mellette a nevelő. Leugrott lováról és aggódva hajolt le az eszméletlenül ott heverő fiúra.

— Elemér!... Nem hallja!... Elájult... Oh! Hátha valami nagy baja történt? Ha csontja tört. Oh, szegény fiú! Hogy viszem nagyanyja elé!

Sepánkodásra azonban nem volt idő, segíteni köllött gyorsan. A nevelő hagyta a lovakat, fussanak, amerre akarnak, majd elfogják. Ölbe vette Elemért és gyorsan vitte haza. Utközben Elemér egyszer fölnyitotta a szemeit és nagyot szisszent, mintha szörnyen fájna valamije; azután megint elájult.

Amint a kapuhoz értek, a nevelő már messziről kiáltá egy lovasznak:

— Gyorsan fogj kocsiba és hajts az orvosért... gyorsan! Nagy a baj!

A kiáltásra előszaladt az egész háznépe. Mindenki megrémült, amint a kis bárót, mindnyájoknak elkényeztetett kedves kis urokat, halálsápadtan látták a nevelő karjaiban, lecsüngő karokkal, ájul-

tan. Oda érkezett Bénike is, és amint meglátta Elemért, ő talán még sápadtabb lett.

— Oh! Mi történt? kérdé zokogva. Csak nem halt meg?

— Nem, nem halt meg és remélem, nem is fog meghalni. De most ne tartóztass, nem érek rá, hogy néked magyarázgassam. Le köll fektetni a beteget. És iparkodjál, hogy ne igen neszelj itt közel.

No, a neszezéstől tökéletesen elmúlt a Bénike kedve. Nem ügyelt reá a nagy fölindulásban senki. Tehetett, mehetett egészen a maga kedve szerint. Ő pedig félre vonult a legcsöndesebb zugba s ott haloványan, meredten bámult maga elé, tulajdonképen alig is tudva, mire gondol. Csak olyan formát érzett, hogy nagy bűnös. Mindig azt látta, amint Elemér halott-halványan csüng a nevelő karjain, és ki tudja?... talán mégis meghal. Az a kedves, nemes, drága jó testvér, ki esztendőök óta annyi jóval halmozta el, aki olyan igazán szerette!

— És én tettem... én tettem! Nem ezt akartam... nem gondoltam... És ők talán nem is tudják... De megmondom... aztán nem bánom, ha tömlöczbe zárnak is, vagy elkergetnek a háztól... megérdemlem.

De arra sokáig nem került rá a sor, hogy beszélhessen valakivel. Az egész háznépe csak a kis beteggel foglalkozott, csak reá gondolt és azt leste, mit mond az orvos, aki egész nap ott lakott a kastélyban, el sem ment egy egész hétig. Mert nagy dolog volt az, hogy él-e vagy meghal a kastély és uradalom kis

ura. Bénikével bizony most nem törődött senki. Az öreg dada éjjel-nappal ott volt a beteg mellett, s majd mindig ott volt a nevelő is, aki most éppenséggel nem gondolt arra, hogy leczkét tartson Bénikével.

Már négy vagy öt napja mult, hogy Bénike így elhagyottan, végtelen szomorúságban ide-oda bolygott a kastélyban, az udvaron, kertben. Elemért nem látta

egyszer sem, mert az orvos szigoruan meghagyta, hogy a beteg teljes nyugalomban legyen. De az ötödik napon végre megtörtént, hogy a nevelő egy kis időre kísétált a kertbe üdülni. Ott lelta Bénikét, aki most ugyancsak szeliden, félénken közeledett és kérdezte, hogy van Elemér?

— Ma az orvos kissé jobban biztat; van remény, hogy jóra fordul a baj. De

... KEDVETLENÜL NÉZTE. (Lásd a 320. lapon.)

még nem bizonyos. Elemér igen nagy agyrázkódást szenvedett, nem lehet egyhamar tudni, mi lesz belőle.

— És tudják már ... hogy ... hogy mikép történt a szerencsétlenség?

— Hogy ne? Hiszen láttam, mikor lebukott. Csak azt nem értem, mi lelta akkor azt a lovat. Azelőtt is, azóta is olyan, mint a bárány. Valami különös baja lehetett.

— Igenis. Én dugtam egy pár éles kavicsot a nyereg alá, az szurta és ingerelte, azért vadult meg.

A nevelő rábámult Bénikére. Azt hitte, félre beszél. De csakhamar megtudott mindent. Mert Bénike elmondta őszintén az egészet, miért tette. Szinte megkönnyültnek érezte a lelkét, mikor meggyóna nagy bűnét. És várta, hogy most mindjárt következik a rettenetes büntetés. De a

nevelő csak komolyan; fejét, aztán i

— Igen ment ki egy ezt akartad.

Aztán ot megint nem. Még másna egyebet kül öreg nagyon szótlantul me mellette, rá nézett; pedig kor mindig hozzá egy-eg rátságos Hát csak Bénike, mi vele.

Egy egés mult, mikor este Bénike, szobájában desen üldős nevelőt lát lépni. Nem kott ilyenkö jönni hozzá fontos mon

— Ülj l Béni. Besz jöttem volr Elemértől, Ma már k alszik.

Bénikén ennek hall

— Most

nevelő csak tovább bámult rá nagy komolyan; egyszer, kétszer megrázta a fejét, aztán így szólt:

— Igen nagy bűnös vagy. Csak az ment ki egy kevésbé, hogy bizonytalannal nem ezt akartad.

Aztán ott hagyta. És egész nap megint nem törődött senki Bénikével. Még másnap sem. Nem is tapasztalt egyebet különöset, csak azt, hogy az öreg nagymama, ha találkozott vele, szótlannal ment el mellette, rá sem nézett; pedig más-kor mindig volt hozzá egy-egy barátságos szava. Hát csak várta Bénike, mi lesz vele.

Egy egész hét mult, mikor egy este Bénike, amint szobájában csöndesen üldögélt, a nevelőt látta belépni. Nem szokott ilyenkor be-

jönni hozzá, hát most bizonyosan valami fontos mondani valója van. Volt is.

— Ül le ide elémbé, erre a székre, Béni. Beszédem van veled. Már tegnap jöttem volna, de nem távozhattam addig Elemértől, míg a veszedelem el nem mult. Ma már kissé jobban van és csöndesen alszik.

Bénikének a halvány arcza kipirult ennek hallatára.

— Most már meggyógyul, ugy-e?

— Reméljük, hogy meg; de még Isten kezében van az élete. A legnagyobb veszedelem elmult, de még nem tudhatjuk, nem tér-e vissza? Hanem most már ideje, hogy veled is beszéljek egy kicsit. Tudod-e, miről akarok beszélni?

— Bizonyosan Elemér dolgáról.

— Nem, nem Elemérről; hanem rólad magadról.

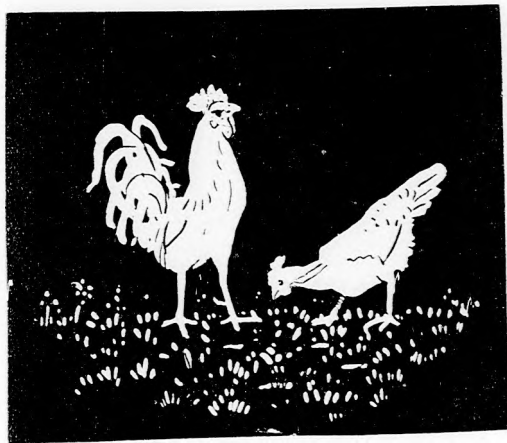
Bénike kissé össze rezzent. Aztán megadással szólt:

— Rólam nincs mit beszélni. Én megmondtam mindent. Csukjanak be... vagy korbácsoljanak meg, nem fogok ellenkezni. Tudom, hogy megérdemeltem.

— Nem azért jöttem, hogy megkorbácsoljalak. Nem is hiszem, hogy valaki itt efféle gondolta. Hanem az öreg

báróné azt parancsolta hogy beszéljek veled. Azért legelőször is azt kérdelem, hogy ezekben a mostani szomorú napokban gondoltál-e te arra, mi lenne belőled, ha Elemér meghalna, vagy ha elvinnék innen?

Bénike merően bámult a nevelőre. Felelni nem tudott a kérdésre, pedig csakugyan ezekben a napokban gondolkozott is erről. Egyik-másik cseléd-től hallott is valami ilyest.

... JÓIZÜEN KAPDOSTA BE.
(Lásd a 320. lapon.)

— Hát azt tudod-e, kérdé tovább a nevelő, hogy Elemér kicsoda?

— Hogy ne tudnám? . . . ő a kis báró, övé itt minden; ha majd felnő, ő lesz a kastélynak és mindennek az ura.

— Helyes. És azt tudod-e, hogy te ki vagy?

Erre a kérdésre Bénike halálsápadt lett. Eddig nagy jó dolgában soha sem gondolt ő erre; de most pár nap óta nem érte be azzal, hogy semmit sem tud. Mikor látta, mennyire félvállról beszélnek vele, mióta Elemér nincs mellette és mióta a cselédség egyetmást mondott is, amit nem mert mondani, mig Elemért látta: azóta Bénike kénytelen volt elgondolkozni, hogy hát kicsoda is ő itt voltaképen? Nem volt már olyan kicsi, hogy ne tudott volna megérteni sok feltűnő dolgot, ha egyszer gondolkozott róla. Eddig soha sem jutott eszébe, de most többször gondolt rá, hogy csak Elemért nevezik kis bárónak, csak Elemért mondják a leendő hatalmas urnak; már pedig ha igazi testvérek volnának, akkor egyformáknak köllene lenniök. De nem úgy van, és Bénike, ha megerőtette emlékezetét, homályosan tudott is valamit arról, hogy ő nem volt mindig itt. És így aztán a napokig tartott magános járkálásban, üldögélésben körülbelül kitalálta, hogy őt itt alighanem csak úgy kegyelemből tartják. Épp azért nem azt felelte most, amit a nevelő várt. Mert a nevelő azt hitte, hogy Bénike hetykén azt mondja, hogy ő az Elemér testvére. De e helyett halkán, csüggedten, vállvonogatva így szólt:

— Hogy én ki vagyok? Azt hiszem senki . . . semmi.

És keserves zokogásra fakadt.

A nevelő jósággal, részvéttel nézett a zokogó fiura. Látta, hogy Bénike sejt vagy talán tud is már valamit és hogy nagyon keserves lesz neki, ha teljesen fölébresztik eddigi szép álmaiból. De hát ennek meg köll lennie. Azért komolyan, de szeliden mondá:

— Nem, fiam: nem vagy te sem semmi, sem senki, ámbár annyi igaz, hogy nem tudjuk, ki vagy voltaképen. De az bizonyos, hogy magyar fiu vagy és jóra való, derék ember válhatik belőled. A Gondviselés nagyon nemes, jó emberek közé hozott téged ide, és bizonyos vagyok benne, hogy akik eddig oltalmukba vettek, ezen túl sem fognak elhagyni. Azt talán magad is kitaláltad már, hogy nem vagy testvére Elemérnek, még csak rokona sem, ámbár eddig úgy tartottak itt, mintha édes testvére volnál. De ha a Gondviselés úgy akarná, hogy Elemér ebből a nagy bajából ki ne lábáljon . . . ha megtörténnék, hogy bele hal . . . akkor . . .

A jószivü nevelő sehogysem tudta befejezni a mondatot. Pedig az öreg bárónő nagyon kereken ráparancsolt és határozottan kimondta, hogy ha Elemér bele hal a bajába, akkor az a boldogtalan Bénike, aki ezt a nagy szerencsétlenséget okozta, pusztuljon a háztól, többé nem akarja látni sem. Erre elő kellett Bénikét készíteni, ámbár most még a dolog nem volt bizonyos; azt pedig valószínűnek tartották, hogy ha Elemér mégis meggyógyul, nem nyugszik bele, hogy az

ő Bénike
lőre tel
Béniké
vele. D
törölte
elszánt
tak, cs
ságokb
nem da
des, n
a báto

akkor e
nem ha
érdeme
los ves
mindig
többé
szeret

alább

nyosan
tudjuk

És
nek, l
hogya

Bén
alább
ilyen
megér
a saját
nemes
házba
gyöng
rének
nike
szet.

ő Bénikéjét ne lássa maga mellett. Egyelőre tehát csak úgy félig-meddig köllött Bénikével megértetni, mi történhetik vele. De Bénike megértette egészen. Letörölte könyeit és megint az a bátor, elszánt fiu volt, akit sokszor megbámultak, csakhogy eddig mindig vidám multságokban és csinyekben. Most azonban nem daczos hetykésében, hanem csöndes, nyugodt megadásban mutatkozott a bátorsága. Halkan, elszántan mondá:

— Tudom... ha Elemér meghal, akkor elüznek innen; de talán elüznek, ha nem hal is meg. Azt is tudom, hogy megérdemeltem... gonosz voltam... halálos veszedelembe döntöttem Elemért, aki mindig olyan jó volt hozzám. Ő sem fog többé szeretni, senki sem fog itt többé szeretni... elmegyek.

— Hová?

— Azt... azt nem tudom. Ha legalább azt tudnám, honnan kerültem ide!

— Éppen ezt nem tudhatni. Bizonyosan vannak valahol rokonaid, de nem tudjuk hol.

És a nevelő aztán elmondta Bénikének, hogyan került ide a kastélyba és hogyan fogadta őt Elemér a testvérének.

Bénike már nyolcz éves volt — legalább úgy gondolták, hogy körülbelül ilyen idős lehet. Tehát már nagyon jól megértette, mikor a nevelő elbeszélte neki a saját történetét. És mikor hallotta, mily nemes jószívűséggel fogadták őt be ide a házba, és Elemér hosszú éveken át mily gyöngéd szeretettel tekintette őt testvérének, akivel mindenét megosztotta; Bénike nagyon hamar megértette az egészet.

— Tudom már... szegény árva vagyok, aki nem Elemér, a báró urfihoz való, hanem csak amoda a faluba, a szegény koldus-gyerekek közé.

— No, azt nem jól gondolod. Akinek olyan nemes szívü barátja van, mint Elemér, abból lehet valami, ha tanulni, dolgozni akar. Most hát csak azért imádkozzál, hogy az Egek Ura tartsa meg Elemért; ő nem fog elhagyni, ha ezen túl úgy fogsz viselkedni, hogy méltó leszel a szeretetére.

Bénike pár pillanatig szótlantul elgondolkozva állt, aztán hirtelen így szól:

— Már tudom, mit csinállok. Ha Elemér megbocsát, akkor az ő inasa leszek, szolgálni fogom egész életemen át. Akkor együtt lehetek vele mindig és jóvá tehetem a bűnömet.

A nevelő meglepetve nézett a fiura. Félig mosolygott, félig meghatva simogatta meg Bénike fejét. Most látta, hogy ennek mély és őszinte a megbánása.

(Folytatása következik.)

TIN-TIN-KA VESZEDELME.

vagy
A MEGSZÖKTETETT SZÖKEVÉNY.

— Kurta, de szomorú kínai história. —
(Képpel a 312. lapon.)

— MÉG korán van ozsonnálni, előbb meggyünk még sétálni, szóló Di-Da-Da, a vén dada.

— Biz én addig nem sétálok, amíg meg nem ozsonnálok, felelt daczosan Tin-Tin-Ka.

— De a mama parancsolta, hát úgy léssen, amint mondtam. Az ozsonnát im becsukom a szekrénybe és addig nem

jut hozzá, míg a sétáról meg nem jöttünk. Most már tessék választani, mikor akar ozsomálni.

Tin-Tin-Ka makaes volt és makranczos, de már ezt mégsem viselhette el.

— Jól van no, hát menjünk!

Ezt mondta, de mást gondolt. Még pedig ezt gondolta ravasz módon:

— Megállj csak vén Di-Da-Da! Majd kifogok én rajtad, ha nem teszed, amit én akarok.

Mentek tehát a sétára, kö-

zel a tenger partjára. Tin-Tin-Ka pajkosan futkosott, nagyon jó kedvű volt, mert már tudta, mit csinál. Tudta bizony, de azt nem tudta, mi lesz belőle.

— Ne arra menjünk, szólt Di-Da-Da. Hajót látnak ott a parton, nem tudjuk, kik vannak benne.

— De nekem éppen erre felé van dolgom. Tegnap

ott a széna-
szép arany g

Keresték
majd kinéz
bizony nem
inkább ker
egyszerrecs
gott.

— Meg
szököm. M
dezni, ha r
otthon lesz

Dehogya
szel! Igen
mögött nem
Ván, a ret
zony ott la

— Ez a
nines, mo
hajóra és
nagy válts

Amint g
lekedte. Ti
érezte, hog
mert valak
akkorát. h
esett ijedt
a lábaival;
talpra áll
kalóz már
futott a h

El is jut
állította T
meg volt i
esett és h

— Nek
Zsi-Zsi-

— Adja
mert ez szö

ott a széna-boglya mellett elvesztettem a szép arany gombocskámat. Keressük meg!

Keresték, keresték, az öreg Di-Da-Da majd kinézte az öreg szemeit, hanem bizony nem látott semmit. De csak annál inkább kereste. És ezalatt Tin-Tin-Ka egyszerre csak szépen lassan elsonpolygott.

— Megkerülöm a boglyát és megszököm. Majd fog a vén Di-Da-Da ijedezni, ha nem lát sehohol. Én pedig már otthon leszek.

Dehogy leszel, Tin-Tin-Ka, dehogy leszel! Igen ám, ha éppen ott a boglya mögött nem lappangott volna Zsi-Zsi-Ván, a rettenetes tengeri rabló. De bizony ott lappangott és prédát lesett.

— Ez a kicsike is jó lesz, ha egyéb nincs, morogta magában. Elviszem a hajóra és csak úgy adom vissza, ha nagy váltságdíjat fizetnek érte.

Amint gondolta azonképen meg is cselekedte. Tin-Tin-Ka egyszerre csak úgy érezte, hogy a lába nem éri a földet, mert valaki ölbe kapta. Sikoltott nagyot, akkorát, hogy az öreg Di-Da-Da hanyatt esett ijedtében s a levegőben kapalózott a lábaival; mire pedig nagy nagynehezen talpra állt, Zsi-Zsi-Ván, a rettenetes kalóz már messze járt prédájával, futva futott a hajó felé.

El is jutott a hajóra és ott végre lábra állította Tin-Tin-Kát, aki azonban úgy meg volt ijedve, hogy mindjárt hanyatt esett és bögve fetrengett a földézetten.

— Nekem ozsonna kell!

Zsi-Zsi-Ván oda szólt egyik legényének:

— Adjatok neki valamit, ne bögjön, mert ez szörnyű muzsika, nem türi a fülem.

Kapott is Tin-Tin-Ka ozsonnát. Juj, de milyen! Hitvány pépet tömtek a szájába. És ezalatt a hajó elindult ki a sík tengerre, csakhamar még látni sem lehetett a száraz földet. Zsi-Zsi-Ván pedig így szólt a czinkosaihoz:

— Egy hét mulva vissza térünk, addig apja, anyja annyit busultak, hogy örömmel adnak érte nagy pénzt.

Az egy hetet azonban nem várták ki egészen, mert nem bírták ki a Tin-Tin-Ka muzsikáját. Bögött reggel, bögött délebben, bögött este és bögött késő éjszakán.

— Jó lesz tőle mentül előbb szabaddulni. Vigyük haza, hadd váltsák már ki.

Elküldték az üzenetet; ámde mit izent vissza a Tin-Tin-Ka kemény apja?...

— Elvittétek? Jól tettétek! Mi itt hon már ugysem birtunk vele. Csak legyen ott nálatok vagy egy esztendeig, akkor majd kiváltom.

Nagyon meg volt akadva Zsi-Zsi-Ván. Sehogysem akarta egy egész esztendeig hallgatni a Tin-Tin-Ka muzsikáját. Pedig Tin-Tin-Ka napról-napra rettentőbben bögött, mert gonosz dolga volt ott a kalózok közt, szörnyen kívánczozott haza. Szerencséjére Zsi-Zsi-Ván ilyet gondolt:

— Ha nem köll nekik pénzért, vissza adom ingyen; még rá is fizetek, csak hogy békessége legyen a fülemnek.

Ki is tette nyomban a partra, s Tin-Tin-Ka futva-futott, meg sem állott hazáig. Azóta pedig nem csufolja a vén Di-Da-Dát, hanem amit ez mond, szépen megteszi.

INTÉS.

MINDIG mesét, tündérmesét
Szeret olvasgatni Lenke;
Ábrándozva néz szerteszt,
Álmadozva és merengve.

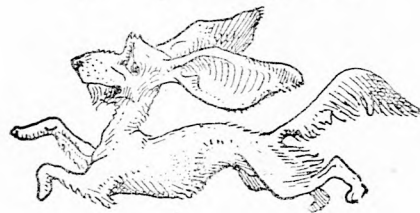
Falu tornya zsugorodik,
Templom játékszerré törpül;
Tü dárdává nagyobbodik.
Bogár lesz a vén ökörből —

Szóval: ami körülte van,
Akár messze, akár távol.
Változik arányaiban,
S Lenke nem ébred álmából.

Ha kutyát lát, avagy macskát,
Mind furává lesz előtte:
Kullancsból vált holmi zsiráf!
Kis cizcizája tigris börbe!

Legkedvesebb játszótársa:
Bibikéje jaj, mivé lön! . . .
Fülével, mert nem volt szárnya,
Áttal repült a hegytetőn.

Tedd le azt a könyvet, Lenke,
S a kezeldbe ritkán vedgyed —
Ábrándozva és merengve
Ne töltsd ifju életedet.

val, p
mert
marad
beteg,

a Vicz
tyogna

A
világos
kár, h
mához

a gara

iskolál
nyugal
És tar
tod, n

Dor
már n
és Dor
ennek
latára.
mama

— I
nagyor

Mos
szabód

— I
a Vicz

A VICZA BÜNTETÉSE.

— Kicsi beszélyke a kicsinyeknek, egy kicsikéről. —

(Képpel a czímlapon.)

MÉG nem volt több, mint kilencz óra délelőtt és Dorinka már háromszor kikapott. Csak szóval, pirongatással ugyan, de kikapott; mert semmikép sem tudott nyugodtan maradni, pedig tudta, hogy ha apácska beteg, nem szabad lármázni.

— Hiszen én nem is lármázok, de mikor a Vicza . . . meg a Katuska mindig lepotyognak! Ők a roszak.

A két bábu nem védekezett, tehát világos, hogy ők a bünösök. Csak az volt kár, hogy a néni mégis így szólt a mamához:

— Igazán, tennél már valamit ezzel a garázda Dorinkával!

— Az ám, de mit?

— Nincs más hátra, mint beadni az iskolába. Legalább addig békesség és nyugalom lesz a háznál, míg ott tartják. És tanul is valami jót. Az intés, láthatod, nem fog rajta.

Dorinka ott volt és hallotta. A néni már máskor is fenyegette az iskolával és Dorinka mind-annyiszor sirva fakadt ennek a rettenetes veszedelemnek a hallatára. Csak az vigasztalta meg, hogy a mama mindig ezt felelte:

— Még talán kicsike rá. Nem akarom nagyon elbusítani.

Most is olyasmit mondott s Dorinka szabódott is nagyon.

— Én nem vagyok az oka . . . hanem a Vicza, meg a Katuska . . .

— Igazán? No lám! Talán jó is volna, ha a Viczát meg a Katuskát küldenők iskolába, hogy tanuljanak illedelmet.

Megint csak annyiban maradt s a mama és a néni bementek a beteg apához. Dorinka azonban nagyon elgondolkozott.

— Lám, az csakugyan jó volna. Járjanak iskolába ők! Akkor a mamának és a néninek bizonyosan nem lesz többé panasza. Hiszen én is intem a Viczát, hogy legyen jó . . . de csakugyan igaz, amit a néni mond: az intés nem fog rajta . . . El is viszem mindjárt. Tudom én, hol az iskola. Minap is, hogy a szomszédok nagy Linkájával találkoztam az utcán, láttam, hová ment be; azt mondta, hogy ez az ő iskolájok.

Fölvette a Viczát a földről.

— Igen is, elviszlek! Te voltál ma rosz, te estél le és riasztottad föl apukát az álmából. De majd megtanítanak az iskolában, magállj csak! Hiába sirsz, elviszlek.

Viczának a pirosra festett porcellán képén nem látszott ugyan a sirás, de hát bizonyosan úgy volt az, hogy nagyon meg volt ijedve, azért nem mert sirni. Akkor sem ellenkezett, mikor Dorinka bele tuszkolta a bábu-kocsiba.

— Így ni, nem fogsz megszökhetni! Téged is viszlek, Katuska. Aztán ott hagyjuk a Viczát az iskolában, hadd tanuljon valami jót, ha az intés nem fog rajta.

Egy-két perc múlva Dorinka már kint volt az utcán, ölében a Katuskával, míg Viczát a kocsikában toltá.

Nagyon komoly és ünnepies kép-pel ment, mert hát nem tréfa dolog is az! Elgondolta milyen rettenetes volna az, ha őt vinnék így arra a borzasztó helyre. De most jól van. Most ő van a ma helyén és ám lássa az a gonosz Vicza, mi sorsra jut az iskolában. Sokszor beszélte Linka, hogy ott ugyancsak ránczba szedik a növendéket.

— Már inkább a Viczát, mint engemet! okoskodott Dorinka.

Nem tudom, mi esett volna meg, ha az utcza sok népe közt messzire köll vala mennie; de szerencsére a nevelő-intézet egészen közel volt, a negyedik házban. Ott megállt az ajtóban és be akart nyitni; csak hogy egy kis baj volt: nem érte el a csöngetyüt. Az ajtó pedig csukva volt.

De ez az akadály csak kevés időre zavarta meg. Ha nem csöngethetett, hát kopogott, még pedig jó erősen. Nem is hiába, mert csakhamar fölnyilt az ajtó s egy öreges, komoly képű asszony pillantott ki.

— Ki vagy? Mit akarsz? kérdé.

— Kérem szépen... be köll men-nem...

— Ahá! Te vagy az az új növendék! No, jócskán megkéstél. De most már csak szaporán befelé.

Be is ment Dorinka s az ajtó becsapódott mögötte. Az öreg asszony pedig kur-

tán-furesán, sok szó nélkül, elszedte Dorinkától a Viczát is, a Katuskát is.

— Ezt a holmidat elveszem, majd aztán vissza kapod. Most lotty be!

Kézen fogta Dorinkát és szaporán ment vele végig a hosszú folyosón. Dorinka váltig akarta volna magyarázni, hogy ő a Viczát hozta ide nevelőbe, a Katuskával pedig mindjárt haza is akar térni; de az öreg nő nem hallgatott reá.

— Jól van jól, az már nem az én dolgom, mondá. Itt ebben a teremben várd meg, míg reád kerül a sor. A leányoknak most éppen félórai szünetök van, de mindjárt jelentem az igazgatónőnek, hogy itt vagy.

Es Dorinka nagy hirtelenében azt sem igen tudta, mi történik vele. Csak azt látta, hogy egy nagy terembe jutott, még pedig a Vicza és Katuska nélkül, mert ezeket az az öreg néni elvitte.

Már ez furesa volt nagyon. Egészen úgy látszott, mintha őt fogták volna meg növendéknek, míg a Vicza meg a Katuska ott pihennek kint kényelmesen a pitarban, a kalapok és nagy kendők közt.

Szinte azt hitte, hogy talán csak álmodik. Bele csipett a saját karjába, hogy meggyőződjék, ébren van-e? Az a! Tökéletesen ébren volt. Még azt is hallotta, mikor egy mély hang így szólt:

— Én vagyok az öreg medve, enyém a legnagyobb.

— Én meg a középső vagyok, hát enyém a nagy darab! szólt egy másik gyöngébb hang.

— Enyém a kicsi darab, mert én vagyok a kis medve, sipított egy vékony hangocska.

Dorinka bizony megszeppent. Az már aztán nem lesz jó mulatság, ha itt medvék közé jut. De amint szét tekintett, hamar megvigasztalódott. Nem volt ott medve, hanem egy csapat leány, nagyocska és kicsike. Képes-könyv volt a kezökben. Világos, hogy mesét olvastak. Már ezt szerette Dorinka. Oda is szaladt mindjárt. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Nekem is szabad hallgatnom, ugy-e?

De éppen, amint ezt mondta, csöngetyűszó hallatszott.

— Most vége a mesének, jön a leczke! szólt az egyik leányka, és becsapta a könyvet. Már jönnek mind a lányok.

Dorinka majd kővé vált. Még a lélekzete is elállt. Ilyen veszedelembé jutni bele! Kezdődik a leczke és ő itt van, neki is kijut belőle. Amitől ugy rettegett, ime megtörtént rajta; és maga jött ide a kész veszedelembé. Ugy meg volt rémülve, hogy még sirni sem tudott, csak bámult az ajtóra. Az ajtó sűrűn nyílt és egymásután siettek be a növendékek. Dorinka azt várta, hogy ezek is mind kétségbe esett képpel, sirva fognek bejönni; de nagy csodálkozására inkább vigan nevetgélve, tréfálkozva tolongtak be a padokba. Őt a legtöbben észre sem vették, még Linka sem, aki a terem másik végén több leánykával vigan csevegett a padban. Dorinka megpillantotta és hozzá akart menni; de egy nyájas képű leányka ekkor karon fogta.

— Maradj csak itt, kedves. Te vagy a mi új társunk, ugy-e? — a Margitka? No, ülj csak ide, ez a hely éppen üres, itt jobban is fog látni a tanitónő.

Szép biztatás, mikor Dorinka inkább a pad alá szeretett volna bujni. Aztán mit nevezi őt Margitkának? Mikor ő Dorinka? Hát még a nevéből is kiforgatják?

Nem volt azonban sok ideje gondolkozásra, mert újra nyílt az ajtó és hirtelen nagy csönd lett a teremben. Az ajtón pedig hárman is jöttek be. Egy komoly képű ősz asszonyság, utána egy fiatalabb nő, és végre az a gonosz öreg asszony, aki Dorinkát ide behozta. És ez most egyenesen odament hozzája.

— Ez az, kérem, mondá Dorinkára mutatva.

Az ősz asszonyság is oda lepett és megsimogatta, aztán nyájas de komoly hangon mondá:

— Kissé megkéstél, kicsikém. No, majd jóvá teszed azzal, hogy ezentul pontosabban jösz.

Tessék! Hát csakugyan ráteszik a kezöket!

— De én nem akarok ide jönni, nem is jövök többé! pattant ki Dorinka elkeseredetten.

— Csitt, kicsikém! Itt nem szabad ellenkezni.

Aztán a fiatal nőhöz fordult:

— Kisasszony, írja be az osztálykönyvbe.

Hogy sietnek! Persze, szeretik, ha új prédát kapnak.

— Én nem akarom, hogy beírjanak, én nem leszek itt! kiáltá Dorinka mérgesen.

— Írja csak, kisasszony. A neve Keres Margitka.

— Az nem igaz, az én nevem nem Margitka.

— Nem Margitka? Hát ugyan micsoda?

— Dorinka. Én Dorinka vagyok, Kovács Dorinka és engem nem fognak itt tartani! Azt mondta a mamám, hogy ő nem akarja. És én sem akarom.

— Micsoda oktalanság már ez? szolt a kisasszony. Az igazgatónő maga beszélt tegnap a mamáddal.

Tehát nincs mentség! Minden áron itt fogják. Dorinka végkép elkeseredett, de most már saját maga ellen is. Hát köllött ez neki! Minek jött ide? De hát a Vicza az oka, hogy bele rohant a veszedelem torkába, honnan nincs többé menekülés.

De mégis, mintha segítség közelednék. Mert egyszerre csak fölállt a terem tulsó végén Linka és így szolt:

— Kisasszony, az a kicsike igazat beszél. Én ismerem, szomszédok vagyunk. Ő csakugyan nem Kerekes Margitka, hanem Kovács Dorinka.

— Igazán? Akkor hát mit keres itt? Semmi dolgunk vele, menjen haza.

— Nem eresztjük így egyedül az utcára, szolt az igazgatónő. Most csak hadd üljön itt, lecske után Linka majd haza kíséri. És máskor, kicsikém, ne botorkálj ide, ahova senki sem küldött és senki sem hívott.

Hm! Ez nem volt valami nagyon hízog beszéd, de sőt majdnem annyi volt, mintha kidobták volna. Ugy látszik, mégsem nagyon kapnak rajta. Szinte kegyelemből engedik, hogy itt üljön még egy kis ideig.

Ez már sehogy sem tetszett Dorinkának. Ugy érezte, hogy őt most mindenki csak afféle alkalmatlan, fölösleges vendégnek tekinti, akire itt semmi szükség. Az pedig nagyon kellemetlen állapot, mikor valaki azt hitte, hogy erővel marasztalni fogják, pedig aztán e helyett tudnak rajta. Talán bizony valami kellemes hely ez, hogy olyan nagyra vannak vele? Ezt már szeretné látni!

Mindjárt meg is láthatta, mert egy-két percz múlva kezdődött a lecske-óra s ekkor többé senki sem törődött Dorinkával, hanem a saját dolga után látott. Ez pedig sehogysem akart olyan borzasztó lenni, amilyennek Dorinka várta.

Legelőször is azon kezdődött, hogy a kisasszony magyarázott egy szép történetet, melyet egyik leánya az olvasókönyvből olvasott fel. Nem volt az mese, annyit már Dorinka is megértett; de mégis nagyon szép és érdekes volt, talán még szebb és érdekesebb, mint a mese, mert hát igazán el lehetett hinni. És mikor a magyarázat véget ért, a kisasszony azt kérdezte, megértették-e jól? Ki tudná röviden ismétetni, amit hallott?

Tizen-huszan is fölemelték a kezüket annak jeléül, hogy szeretnének felelni, s mindegyiknek látszott az arcán a nagy kívánság, hogy ő legyen a választott. Szinte bizony Dorinkának is kedve kerekedett a jelentkezésre, mert ő nagy figyelemmel hallgatta a magyarázatot és majdnem bizott magában, hogy ő azt szépen el tudná újra mondani. Ejnye no, bizony kár, hogy ő reá itt nem is hederitének.

Ó reán ves ismerős asszony Linka szépen ment hozzá.

— Nagy hogy te mi meg vagyol.

Linka ő Dorinka pe reá. Milyen megdicsérni kitüntetnek.

Ezután Volt olyan sem értett ködni kezd nevetett. El zelte, hogy ostobának van. Ők m kérdésekre, mintha ő v van a fejél különb nál soha semmi val meg a Így bizony vállról bes iskolába já

Nagyon kezdett is lehetne seg mikor újra kisasszony

— Most ezig pihen kisérheted vagytok, al

Ó reá nem, no de legalább az ő kedves ismerőse volt a szerencsés, mert a kisasszony Linkát hívta fel. És Linka nagyon szépen megfelelt. A kisasszony oda ment hozzá és megsimogatta az arcát.

— Nagyon jól volt, kedvesem. Látom, hogy te mindig gondosan figyelsz; nagyon meg vagyok veled elégedve.

Linka örömtől sugárzó arccal ült le, Dorinka pedig szinte irigykedve tekintett reá. Milyen jó lehet az, mikor valakit így megdicsérnek, valamennyi társai előtt kitüntetnek.

Ezután másféle tárgyak kerültek sorra. Volt olyan is, hogy Dorinka semmit sem értett belőle és sugva kérdésködni kezdett a szomszédjától, de az csak nevetett. Ezt már nagyon röstelte. Elképzelt, hogy mind ez a sok leányka milyen ostobának tartja őt. És persze igazuk is van. Ők mind értik, szépen felelnek a kérdésekre, Dorinka pedig úgy ül ott, mintha ő volna az a Vicza, akinek csöpü van a fejében ész helyett. Itt mindenki különb nálnál... persze, mikor ő még soha semmit sem tanult s csak a Viczával meg a Katuskával töltötte az idejét. Így bizony nem csoda, hogy csak úgy fél vállról beszélt vele mindenki, aki már iskolába jár.

Nagyon elbusult ezen Dorinka, s éppen kezdett is az eszébe jutni valami, hogyan lehetne segíteni ezen a nagy bajon — mikor újra csengetyüsző hallatszott s a kisasszony így szólt:

— Most a szünet következik. Tíz perczig pihenünk. Linka, te ez alatt haza kísérheted ezt a kicsikét. Ha szomszédok vagytok, akkor közel lakik.

— Igenis, mindjárt haza kísérem. Jőjj, Dorinka!

— Oh! De én nem akarok haza menni! Én itt akarok maradni! tört ki Dorinka.

— Itt akarnál maradni? szólt a kisasszony csodálkozva. Hiszen csak az imént toporzékoltál, hogy a viláért sem maradsz itt. Aztán ha akarnál is, nem lehet, ha a mamád nem akarja.

És akarta, nem akarta: haza köllött mennie. A pitarban az az öreg asszony vissza adta neki a két bábut, aztán Linka szépen haza kísérte a kapuig.

Rohanva törtetett be Dorinka a mamához.

— Mama, kedves mama! Én nem akarok itthon maradni! Én iskolába akarok járni! Oh, az olyan szép!

Nagyot nézett a mama, mert nem értette egy csöppet sem. De lassan-lassan megmagyarázta Dorinka, mi történt vele, hogyan akarta félig játékból, félig komolyan, mert nem igen értette a dolgot, a Viczát büntetésül beadni az iskolába; hogyan rekedt maga is ott és mennyire szeretne újra, minden nap ott lenni, hogy ő is tudna annyi szépet, mint a többi leányok. Mert az az iskola éppen nem olyan borzasztó hely, mint ő hitte, hanem igen, igen kellemes.

— Ha csak ez a kívánságod, azt teljesíthetem. Holnap elmegyek veled az igazgatónőhöz, talán befogadnak.

Most már szorgalmasan járja Dorinka az iskolát, és mert figyelmes, ügyes leányka, szeretik is ott, nagyon jól megy a dolga. És azóta nevet saját magán, ha vissza gondol arra, hogy volt idő

mikor félt attól, ami olyan hasznos és kellemes. Biz' ő azt többé nem engedte át büntetésül a Viczának.

KUKORIKU LECZKÉJE.

— Példázat két képpel. —

KURCSA, nem furcsa: de úgy volt. Kukoriku nem volt semmi egyéb, mint olyan közönséges kakas, amilyen minden közönséges falusi udvaron van legalább egy. Janika pedig már nagyocská fiú volt, aki már iskolába is járt. Így hát bátran lehetett volna fogadni rá, hogy Janika igen sokkal okosabb volt, mint Kukoriku. És mégis az esett meg, hogy Kukoriku adott leczkét Janikának.

Ott történt az a jó minapában a szalmás színben. A mamának sok volt a dolga és rábizta a piczike Gyuriczát Janikára, hogy ne nyugösködjék.

— Menjetek ki... amoda a pajtába... játszogassatok!

És hogy Janikának ne legyen olyan nehéz a dolga, hát a mama adott Gyuriczának holmi kis csemegét.

Leheveredtek a pajtában a puha szalmába és persze hogy Gyuriczának az volt a legelső dolga, hogy hozzá fogott a csemegéhez. Janika pedig meglehetősen kedvetlenül nézte (Lásd a képet a 308. lapon.)

Nézte, nézte — és eközben igen boszus gondolatai támadtak. Mert hát ő is szeretette az afféle jó csemegét. De neki nem jutott belőle. A kicsi Gyuricza nagyon fősvény volt a maga kincsével; de hogy is adott volna belőle csak egy morzsányit is!

Janika nagyon sokkal erősebb volt ugyan, tehát elvehette volna Gyuriczától akár az egészét is. De mégsem tehette.

— Ugy sivalkodnék a kis haszontalan, hogy az egész ház össze futna, az anyánk meg mindjárt ide jönne.

Hát csak nézte tovább és boszankodott. Ugy találta, hogy ez a dolog így nagyon nem jól van.

— Én vagyok a nagyobbik, én vigyázok rá, és nem én kapok jó falatot, hanem ő! Hát igazság ez? Nincs ez sehöl sem így.

Nem messze egy kis jérczike kapargált. Biz' ott az üres szalma közt nem sok szemet talált. Hanem odább kint, a büszke kakas szerencsésebb volt. Ő is szorgalmasan kapargált s egyszerre csak hangosan, hívogatólag megszólalt. A jérczike meg is értette és rögtön futott hozzá. És a jó kövér buza-szemecskéket, melyeket a kakas kapart ki, a jérczike jó ízűen kapdosta be. (Lásd a képet a 309. lapon.)

Janika látta ezt és egy kicsit elcsodálkozott.

— De bolond egy jószág az a kakas; Ő talál jó szemecskét és nem maga eszi meg, hanem oda adja ennek a haszontalan kis jérczikének. Már ugyan miért tette?

Elmélázott és mintha Kukoriku egyszerre csak büszkén odaszólt volna neki:

— Hogy mért tettem? Azt bizony könnyen megérthetnéd. Mert én vagyok a nagy és erős, ő pedig a kicsiny és gyöngé. A jó csemegét én is csak úgy szeretem, mint ő; de a nagyoknak és erősnek kötelessége, hogy lemondjon a maga élvezetéről a kicsinyek jóvoltáért. Vagy te talán megfordítva még magad kívánád meg, ami a kicsinyeké?

Janika fölrezzent, hanem Kukoriku már messze sétált. Hát talán nem is ő mondta azt. De Janika már nem nézte többé boszankodva a Gyuricza lakozását. Inkább röstelte, hogy az imént olyan irigy gondolatai voltak.

— Igazad van, Kukoriku! No meg-lásd, leszek én is olyan derék legény, mint te.

Megfejtések, megfejtők és Forgó bácsi postája a jövő számban.